GMINA LUBLINIEC
UL. PADEREWSKIEGO 5
42 – 700 LUBLINIEC

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY LUBLINIEC ZA 2014 ROK

Lubliniec, kwiecień 2015 rok

Sporządził:	Marta Widera Inspektor w Zespole ds. Gospodarki Odpadami	
Sprawdził:	Mieczysław Dłubała Naczelnik Wydziału Komunalnego	
Zatwierdził:	Edward Maniura Burmistrz Miasta Lublińca	

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie....2
2. System gospodarowania odpadami komunalnymi....2
2.1. Liczba nieruchomości objętych systemem....3
2.2. Liczba mieszkańców....4
2.3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych....5
3. Nadzór nad nieczystościami ciekłymi i odpadami komunalnymi poza systemem gospodarowania odpadami komunalnymi....5
4. Odpady komunalne zebrane na terenie Gminy....6
4.1. Ilość odpadów zebranych na terenie Gminy....6
4.2. Dzikie wysypiska....6
4.3. Ilość odpadów zebranych w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi....7
4.4. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych....7
4.5 Wpływ systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na stan gospodarki odpadami komunalnymi……8
5. Wskaźniki odzysku osiągnięte przez Gminę....10
5.1. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła....11
5.2. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych....11
5.3. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania....12
6. Odbiorcy odpadów na terenie Gminy Lubliniec....12
6.1. Podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości na terenie Lublińca...12
6.2. Miejsca zagospodarowania odpadów komunalnych....13
7. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania....14
8. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi....14
9. Podsumowanie....14

1. Wprowadzenie

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Lubliniec za 2014 rok została sporządzona w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Postawą prawną opracowania analizy jest art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 z późn. zm.). Zakres przedmiotowej analizy określa art. 9tb ust. 1 ww. ustawy.

Zasady odbioru odpadów oraz selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie Lublińca reguluje Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lubliniec, przyjęty uchwałą nr 322/XXVIII/2012 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 27 listopada 2012 roku. Selektywne zbieranie i odbieranie z nieruchomości odpadów komunalnych ustalone zostało z podziałem na następujące frakcje:

1) worek / pojemnik niebieski – z przeznaczeniem na papier,
2) worek / pojemnik żółty – z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metal,
3) worek / pojemnik zielony – z przeznaczeniem na szkło,
4) worek / pojemnik brązowy – z przeznaczeniem na odpady ulegające biodegradacji.

Ponadto, należy również selektywnie zbierać wytworzone na terenie nieruchomości:

1) przeterminowane leki i chemikalia,
2) zużyte baterie i akumulatory,
3) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
4) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
5) odpady budowlane i rozbiórkowe,
6) zużyte opony.

Na terenie Gminy Lubliniec system gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonuje od 1 lipca 2013 roku. Systemem objęte są tylko nieruchomości zamieszkałe. Wdrożenie tego systemu spowodowało konieczność klasyfikowania odpadów komunalnych według źródła ich powstania, tzn. z uwzględnieniem nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych.

W niniejszej analizie znajdują się porównania stanu gospodarki odpadami komunalnymi z 2012 roku oraz z 2013 roku, ze względu na istotne zmiany dokonane poprzez wdrożenie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Jest to proces ciągły, dlatego też konieczna jest jego analiza od momentu wdrożenia i tym samym łatwiej o ocenę skutków jego funkcjonowania oraz ewentualne podejmowanie działań mających na celu jego doskonalenie.

2. System gospodarowania odpadami komunalnymi

Od 1 lipca 2013 roku na terenie Gminy Lubliniec funkcjonuje system gospodarowania odpadami komunalnymi. Systemem objęte są nieruchomości zamieszkałe. Oznacza to, iż właściciele nieruchomości zamieszkałych mają obowiązek ponoszenia na rzecz Gminy opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W zamian za uiszczoną opłatę, Gmina organizuje odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów pochodzących z gospodarstw domowych. Usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zarówno w 2013 roku, jak i 2014 roku świadczyła w imieniu Gminy A.S.A. Lubliniec Sp. z o.o.

Jednym z obowiązkowych zadań gminy w związku z wdrożeniem nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi było utworzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Od 1 lipca 2013 na terenie Gminy Lubliniec taki punkt funkcjonuje przy ul.

Przemysłowej 5 i prowadzony jest przez A.S.A. Lubliniec Sp. z o.o.

System gospodarowania odpadami komunalnymi regulują następujące uchwały:

1) uchwała nr 238/XX/2012 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
2) uchwała nr 274/XXVI/2012 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 25 września 2012 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych,
3) uchwała nr 277/XXVI/2012 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 25 września 2012 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta Lubliniec i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
4) uchwała nr 388/XXXV/2013 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
5) uchwała nr 389/XXXV/2013 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi naliczana jest w zależności od liczby osób faktycznie zamieszkujących nieruchomość i ustalona została w wysokości 7,00 zł od osoby miesięcznie, w przypadku prowadzenia segregacji odpadów komunalnych oraz w wysokości 14,00 zł od osoby miesięcznie, jeżeli nie jest prowadzona selektywna zbiórka odpadów komunalnych. Podstawą ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składana przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Opłatę uiszcza się raz na kwartał z dołu w łącznej wysokości za trzy miesiące kalendarzowe, w terminie do 20 dnia po upływie kwartału, w którym powstało zobowiązanie do uiszczenia opłaty.

W zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę, gmina zapewnia odbiór zmieszanych odpadów komunalnych oraz czterech frakcji z odpadami segregowanymi z nieruchomości jednorodzinnych co dwa tygodnie, natomiast z nieruchomości kilkurodzinnych co tydzień. Z nieruchomości wielorodzinnych odpady zmieszane i biodegradowalne odbierane są dwa razy w tygodniu, a frakcje suche raz w tygodniu.

2.1. Liczba nieruchomości objętych systemem

Na terenie Lublińca na koniec 2014 roku systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objętych było 3250 nieruchomości jednorodzinnych oraz 261 nieruchomości wielorodzinnych. Nieruchomości jednorodzinne to budynki jednorodzinne, mieszkania w placówkach oświatowych oraz w parafiach, natomiast do nieruchomości wielorodzinnych przyporządkowane są budynki wielorodzinne, internaty oraz domy pomocy społecznej. W stosunku do ogółu, nieruchomości jednorodzinne stanowią 93 %, natomiast wielorodzinne tylko 7%.

rodzaj nieruchomości	2013 rok		2014 rok	
	liczba nieruchomości	% udział	liczba nieruchomości	% udział
jednorodzinne	**3 181**	**92%**	**3 250**	**93%**
wielorodzinne	**258**	**8%**	**261**	**7%**
RAZEM	**3 439**	**100%**	**3 511**	**100%**

W 2014 roku systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objętych było 3 511 nieruchomości zamieszkałych. Jest to 2% więcej niż w 2013 roku. Wzrost ten spowodowany jest przede wszystkim zwiększeniem się liczby budynków jednorodzinnych.

2.2. Liczba mieszkańców

Według stanu na 31 grudnia 2014 roku, na terenie Lublińca było zameldowanych 24 181 mieszkańców. Liczba osób faktycznie zamieszkujących, czyli zgłoszonych przez właścicieli nieruchomości w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wynosi 20 742 osoby.

	zameldowanych	zadeklarowanych	różnica
liczba osób stan na 31.12.2014 r.	24 181	20 742	3 439

Liczbę osób z podziałem na rodzaj zabudowy przedstawia poniższa tabela.

rodzaj zabudowy	2013 rok		2014 rok	
	liczba osób	procentowy udział	liczba osób	procentowy udział
jednorodzinna	10 638	51,2%	10 736	51,8%
wielorodzinna	10 134	48,8%	10 006	48,2%
RAZEM	**20 772**	**100,0%**	**20 742**	**100,0%**

Według złożonych deklaracji, w 2014 roku w zabudowie jednorodzinnej zamieszkiwało niecałe 52 % mieszkańców, natomiast w budynkach wielorodzinnych 48 %. Porównując te dane z 2013 rokiem można stwierdzić, że o ok. 1% zmniejszyła się liczba mieszkańców w budynkach wielorodzinnych a zwiększyła w budynkach jednorodzinnych. Całkowita liczba osób, które faktycznie zamieszkiwały na terenie Lublińca nieznacznie się zmniejszyła w 2014 roku.

Ze złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynika, że na koniec 2014 roku było 3 585 właścicieli nieruchomości zobowiązanych do uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, z czego 6% zadeklarowało brak prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W stosunku do całkowitej liczby osób mieszkających w

Lublińcu, jest to 2,6% mieszkańców, którzy nie segregują odpadów komunalnych. Porównując, w 2013 roku było to 2,9%. Pomimo, iż liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zadeklarowali selektywnej zbiórki odpadów praktycznie się nie zmieniła, to liczba mieszkańców segregujących odpady zwiększyła się.

rok	Całkowita liczba właścicieli nieruchomości	Liczba właścicieli nieruchomości niesegregujących	% udział	Całkowita liczba mieszkańców	Liczba mieszkańców niesegregujących	% udział
2013	3 506	216	6,2%	20 772	594	2,9%
2014	3 585	217	6,1%	20 742	532	2,6%

2.3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Gmina Lubliniec w 2014 roku wydała 9 375,00 zł na likwidację tzw. dzikich wysypisk. Jest to koszt związany z odbiorem tych odpadów, transportem i zagospodarowaniem w specjalistycznych instalacjach.

Ponadto, Gmina odpowiedzialna jest za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wytwarzanymi przez mieszkańców. Na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi składa się koszt odbiór, transportu i zagospodarowanie odpadów komunalnych, powstałych na nieruchomościach zamieszkałych, koszt utrzymania Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych oraz koszt obsługi administracyjnej tego systemu. W 2014 roku gmina wydała 1 469 029,08 zł na system, z czego 87% stanowią koszty odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów, a także utrzymania Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Podsumowując, Gmina Lubliniec w 2014 roku poniosła koszty w wysokości 1 478 404,08 zł w związku z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych.

3. Nadzór nad nieczystościami ciekłymi i odpadami komunalnymi poza systemem gospodarowania odpadami komunalnymi

Właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Lubliniec (właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne), są obowiązani do posiadania umowy na powyższe usługi oraz dowodów uiszczania opłat za te usługi.

Jednym z obowiązkowych zadań gmin jest nadzór nad tymi umowami. Gmina Lubliniec prowadzi okresowo kontrole ww. właścicieli nieruchomości, a także bieżące kontrole w przypadku wątpliwości. W 2014 roku Straż Miejska wydała 11 nakazów podpisania umów na odbiór odpadów powstałych w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej.

W przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbieranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych, gmina jest obowiązana zorganizować te usługi, zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W analizowanym okresie Gmina Lubliniec nie wydała decyzji ustalających obowiązek uiszczania opłat za odbieranie odpadów komunalnych lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych.

4. Odpady komunalne zebrane na terenie Gminy

Niniejszy rozdział zwiera dane na temat ilości odpadów zebranych na terenie Lublińca, z wyszczególnieniem odpadów zebranych od mieszkańców.

4.1. Ilość odpadów zebranych na terenie Gminy

Na terenie Lublińca w 2014 roku zostało zebranych 5 603,8 Mg odpadów z czego 43,2% zostało przekazanych bezpośrednio do składowania. Ilości odpadów z podziałem na poszczególne frakcje odpadów, zawiera poniższa tabela.

rodzaj odpadu	masa zebrana [Mg]	procentowy udział w masie całkowitej
zmieszane odpady komunalne	1 390,8	24,8%
tworzywa sztuczne	455,7	8,1%
szkło	302,0	5,4%
papier i tektura	57,7	1,0%
odpady ulegające biodegradacji	229,1	4,1%
zmieszane odpady opakowaniowe	22,0	0,4%
odpady wielkogabarytowe	128,6	2,3%
odpady remontowo – budowlane	531,1	9,5%
elektrośmieci	15,5	0,3%
przeterminowane leki	0,8	0,0%
odpady z czyszczenia ulic i placów	209,9	3,7%
inne odpady nieulegające biodegradacji	77,5	1,4%
zużyte opony	5,8	0,1%
inne odpady komunalne	2 177,3	38,9%
RAZEM	**5 603,8**	**100,0%**

Dwie frakcje odpadów, zmieszane odpady komunalne oraz inne odpady komunalne, które również zalicz się do frakcji zmieszanej, łącznie stanowią 63,7% w stosunku do wszystkich odpadów zebranych w 2014 roku. Cztery podstawowe frakcje zbierane na terenie Gminy, tj. tworzywa sztuczne, szkło, papier i tektura oraz odpady biodegradowalne, zostały zebrane w łącznej ilości 1 044,5 Mg, co stanowi 18,6% całkowitej masy odpadów komunalnych. Najmniej zebrano przeterminowanych leków, tylko 800 kg.

4.2. Dzikie wysypiska

W 2014 roku na terenie Lublińca zlikwidowano 14 dzikich wysypisk. W ramach akcji zebrano 62,5 tony odpadów. W poniższej tabeli zawarto zestawienie miejsc nielegalnego składowania odpadów na przestrzeni trzech lat.

rok	liczba dzikich wysypisk [szt.]	masa odpadów [Mg]
2012	26	70,0
2013	18	103,0
2014	14	62,5

W 2014 roku, spadła liczba nielegalnych wysypisk odpadów. Głównie odpady te wyrzucane są przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą, ze względu na fakt, że opłata za wywóz odpadów z nieruchomości niezamieszkałych zależna jest od ilości odbieranych odpadów. Podmioty, które podrzucały odpady powstałe w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej do gniazd, zlokalizowanych na terenach nieruchomości wielorodzinnych, coraz częściej mają utrudniony ten precedens, gdyż część tych gniazd zostało ogrodzonych i obecnie są zamykane. Zauważalne jest również podrzucanie śmieci do koszy ulicznych, głównie przez lokalne sklepiki.

4.3. Ilość odpadów zebranych w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Poniższa tabela przedstawia strukturę odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

rodzaj odpadu	masa zebrana [Mg]	procentowy udział w masie całkowitej
zmieszane odpady komunalne	1304,2	31,5%
tworzywa sztuczne	444,6	10,7%
papier i tektura	47,7	1,2%
szkło	291,5	7,0%
odpady biodegradowalne	229,2	5,5%
odpady remontowe	92,1	2,2%
odpady wielkogabarytowe	52,6	1,3%
pozostałe odpady	1683,1	40,6%
RAZEM	4145,0	100,0%

W 2014 roku od mieszkańców zebrano 4 145,0 Mg odpadów komunalnych. W porównaniu do całkowitej masy odpadów odebranych w danym okresie z terenu gminy (5 603,8 Mg), stanowią one 74,0 %.

Biorąc pod uwagę liczbę zadeklarowanych osób jako faktycznie zamieszkujących na terenie Lublińca (20 742 mieszkańców) można stwierdzić, że jeden mieszkaniec wytwarza ok. 200 kg odpadów rocznie.

4.4 Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

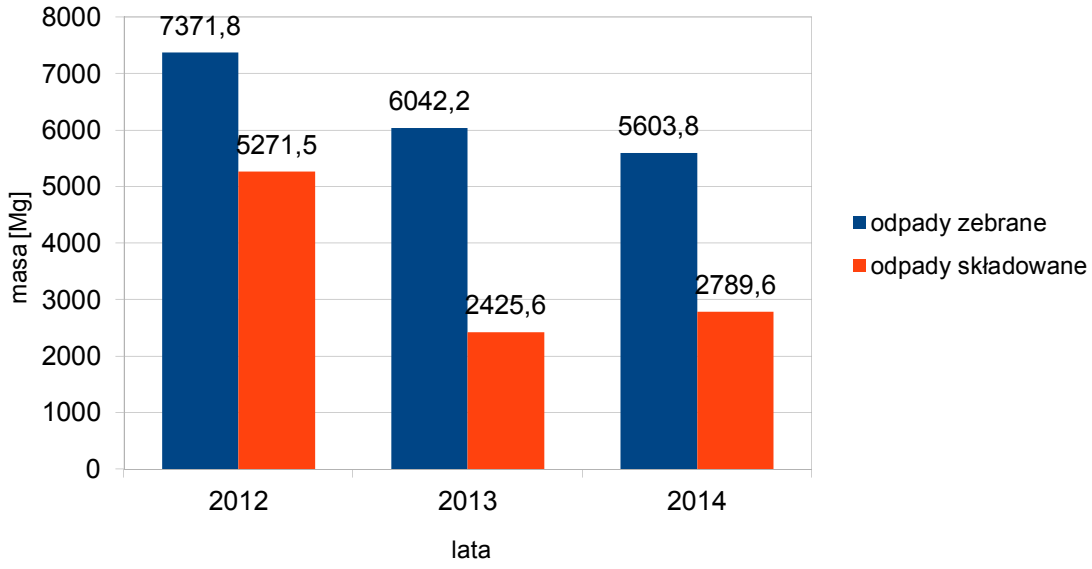
Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) wszyscy mieszkańcy Lublińca mogą bezpłatnie oddawać selektywnie zebrane odpady komunalne. Odpady zebrane w PSZOK przedstawia poniższa tabela.

rodzaj odpadu	masa zebrana [Mg]
odpady remontowe	216,4
odpady wielkogabarytowe	89,2
przeterminowane leki	0,8
elektrośmieci	13,0
zużyte opony	5,8
odpady z czyszczenia ulic i placów	206,8
odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	2,7
RAZEM	**534,7**

Spośród odpadów zebranych od mieszkańców w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w 2014 roku w PSZOK przyjęto 13% odpadów (534,7 Mg). W przeliczeniu na 1 mieszkańca jest to 26 kg odpadów rocznie. Największy procent stanowią odpady remontowe, mianowicie 40,5%

4.5 Wpływ systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na stan gospodarki odpadami komunalnymi

W związku z funkcjonowaniem od 1 lipca 2013 roku systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i wynikających z tego faktu zmian dotyczących zasad gospodarowania odpadami komunalnymi, porównana została masa odpadów zebranych w latach 2012 – 2014.

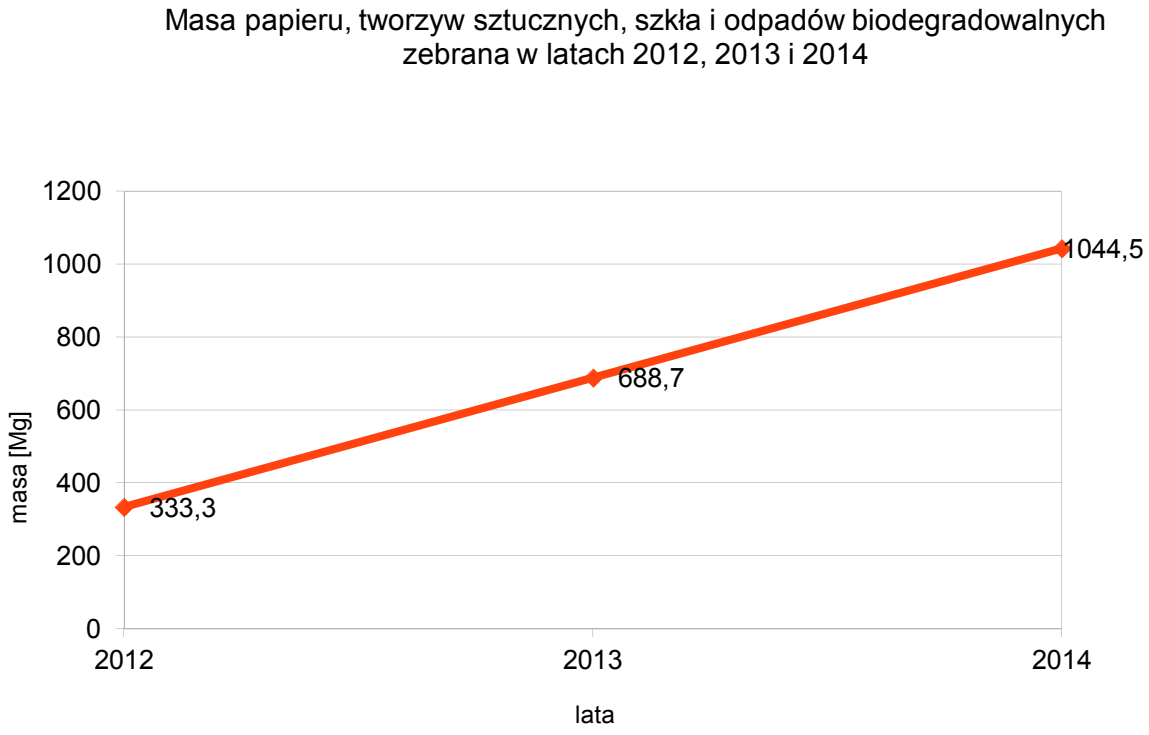
W 2012 roku, kiedy to obowiązywały stare zasady gospodarowania odpadami komunalnymi, każdy właściciel nieruchomości obowiązany był posiadać umowę na odbiór odpadów z nieruchomości. Płatność za ww. usługę uzależniona była tylko i wyłącznie od ilości oddawanych odpadów. Na rynku aktywnie działało 10 firm. Wejście w życie pod koniec 2012 roku wojewódzkiego planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego wymusiło na tych firmach inny sposób zagospodarowania niektórych frakcji odpadów niż bezpośrednie składowanie.

Rok 2013 to rok przełomowy w funkcjonowaniu nowych zasad dotyczących odbioru i zagospodarowania odpadów. Gmina od drugiego półrocza objęła systemem gospodarowania odpadami komunalnymi nieruchomości zamieszkałe, z których odpady odbierała już tylko 1 firma wybrana w drodze przetargu. Koszt odbioru i zagospodarowania tych odpadów został uzależniony od liczby mieszkańców nieruchomości oraz od sposobu zbierania odpadów.

Rok 2014 obrazuje stan gospodarki odpadami komunalnymi po zmianach, czyli pierwsze efekty wdrożenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

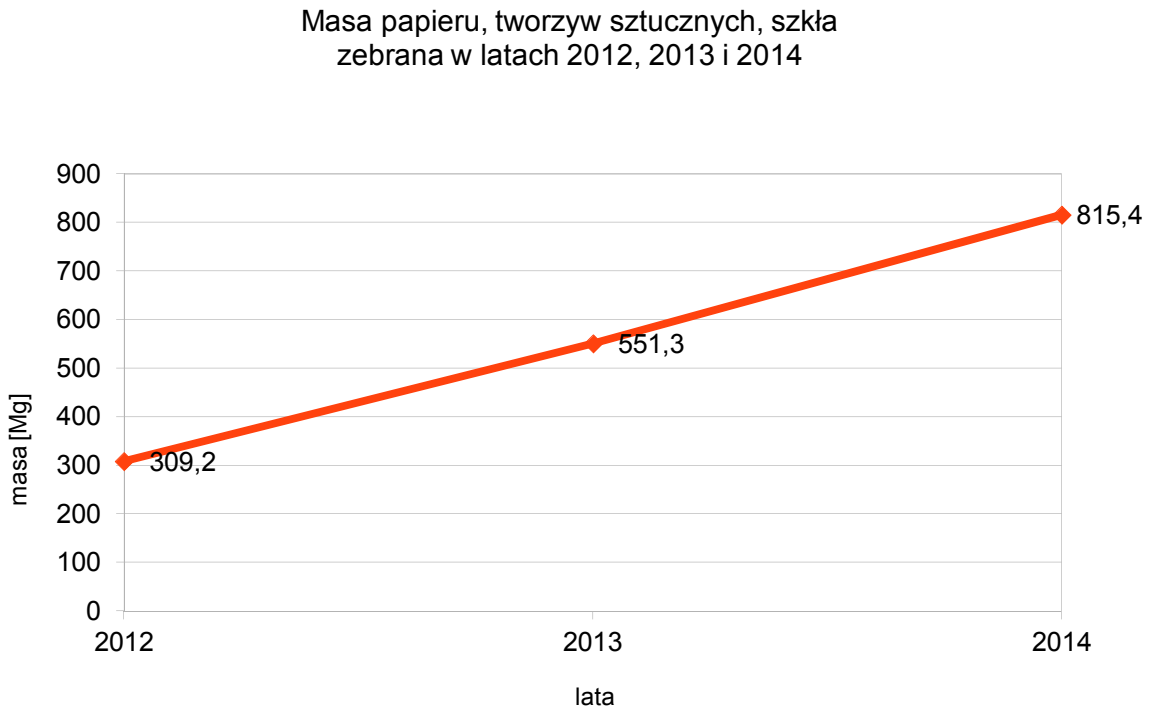
Analizując powyższe lata w kontekście wpływu przepisów prawnych na ilość odpadów zebranych na terenie gminy, zauważa się znaczący spadek masy odpadów komunalnych w stosunku do 2012 roku: o 18% w 2013 roku oraz o 24% w 2014 roku. Z uwagi na fakt, że odpady zmieszane i ulegające biodegradacji zagospodarowane zostały w regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, a także na wzrost ilości odpadów segregowanych, masa odpadów przekazanych do bezpośredniego składowania spadła z 71,5% w 2012 roku do 49,8% w 2014 roku.

Nie bez znaczenia jest fakt, że aż 97,4 % mieszkańców segreguje odpady. W badanych latach obserwuje się znaczny wzrost masy czterech podstawowych frakcji, tj. papieru, tworzyw sztucznych, szkła i odpadów biodegradowalnych.

W 2012 roku zebrano 333,3 ton ww. odpadów, w kolejnym roku nastąpił wzrost o ponad 100%, co daje masę 688,7 ton, a w ostatnim roku wzrost o 51,7% (zebrana masa 1044,5 ton) w stosunku do 2013 roku. Na przełomie omawianych lat, jest to zauważalny wzrost aż o 213,4%.

Wzrost masy papieru, tworzyw sztucznych i szkła oznacza coraz rzetelniejsze prowadzenie przez mieszkańców segregacji odpadów. Z kolei wzrost masy odbieranych odpadów biodegradowalnych może oznaczać rezygnację z prowadzenia kompostowania tych odpadów z uwagi na brak wpływu na wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami. Wobec tego faktu, na poniższym wykresie przedstawiono kształtowanie się masy papieru, tworzyw sztucznych i szkła w analizowanym okresie.

Na przełomie trzech ostatnich lat obserwuje się zdecydowany wzrost frakcji suchej odbieranej na terenie Lublińca. W 2014 roku jest to wzrost o 163,7% w stosunku do roku bazowego. W 2012 roku odpady biodegradowalne stanowiły 7% w stosunku do całkowitej masy omawianych podstawowych frakcji zbieranych na terenie Gminy. Dla porównania, w 2014 roku odpady te stanowiły już 22%. Można zatem wywnioskować, iż nie tylko rezygnacja z kompostowania odpadów biodegradowalnych przyczyniła się do ich wzrostu, ale również odrębne zbieranie tych odpadów.

5. Wskaźniki odzysku osiągnięte przez Gminę

Na podstawie art. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są obowiązane osiągnąć do dnia 31 grudnia 2020 r.:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50 % wagowo,
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 70 % wagowo.

Z kolei zgodnie z art. 3c ww. ustawy, gminy są obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

- do dnia 16 lipca 2013 r. - do nie więcej niż 50 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- do dnia 16 lipca 2020 r. - do nie więcej niż 35 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,

- w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

5.1. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

Sposób obliczenia oraz poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, jakie gminy mają obowiązek osiągnąć w poszczególnych latach, określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 roku w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
poziom wymagany [%]	10	12	14	16	18	20	30	40	50
poziom osiągnięty [%]	10,4	22,3	30,4						

Powyższa tabela przedstawia poziomy, jakie gmina ma obowiązek osiągnąć w poszczególnych latach. Począwszy od 2012 roku, poziomy te zostały przez Gminę Lubliniec osiągnięte. W 2014 roku poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła został osiągnięty w wysokości 30,4 %, znacznie przewyższając poziom wymagany dla tego okresu, tj. 14%

5.2. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Sposób obliczenia oraz poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne, jakie gminy mają obowiązek osiągnąć w poszczególnych latach, określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 roku w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
poziom wymagany [%]	30	36	38	40	42	45	50	60	70
poziom osiągnięty [%]	98,7	38,5	64,2						

W powyższej tabeli zobrazowano wymagane poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne, jakie gminy zobowiązane są osiągnąć w poszczególnych latach. Gmina Lubliniec osiągnęła wymagane poziomy. W 2014 roku poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne wyniósł 64,2 %, przy wymaganym dla tego okresu 38%.

5.3. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Sposób obliczenia oraz poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, jakie gminy mają obowiązek osiągnąć w poszczególnych latach, określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 roku w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów.

	2012 r.	16 lipca 2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	16 lipca 2020 r.
poziom dopuszczalny [%]	75	50	50	50	45	45	40	40	35
poziom osiągnięty [%]	70,6	14,6	0,0						

Przedstawiona tabela obrazuje dopuszczalny i osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy odpadów ulegających biodegradacji, wytworzonej w 1995 roku. W 2012 roku poziom ten wyniósł 70,6 %, w 2013 roku masa odpadów ulegających biodegradacji przekazana do składowania została ograniczona do 14,6 %, z kolei w 2014 roku odpady biodegradowalne i zmieszane nie były bezpośrednio składowane, stąd poziom wyniósł 0%, przy dopuszczalnym za ten okres 50%.

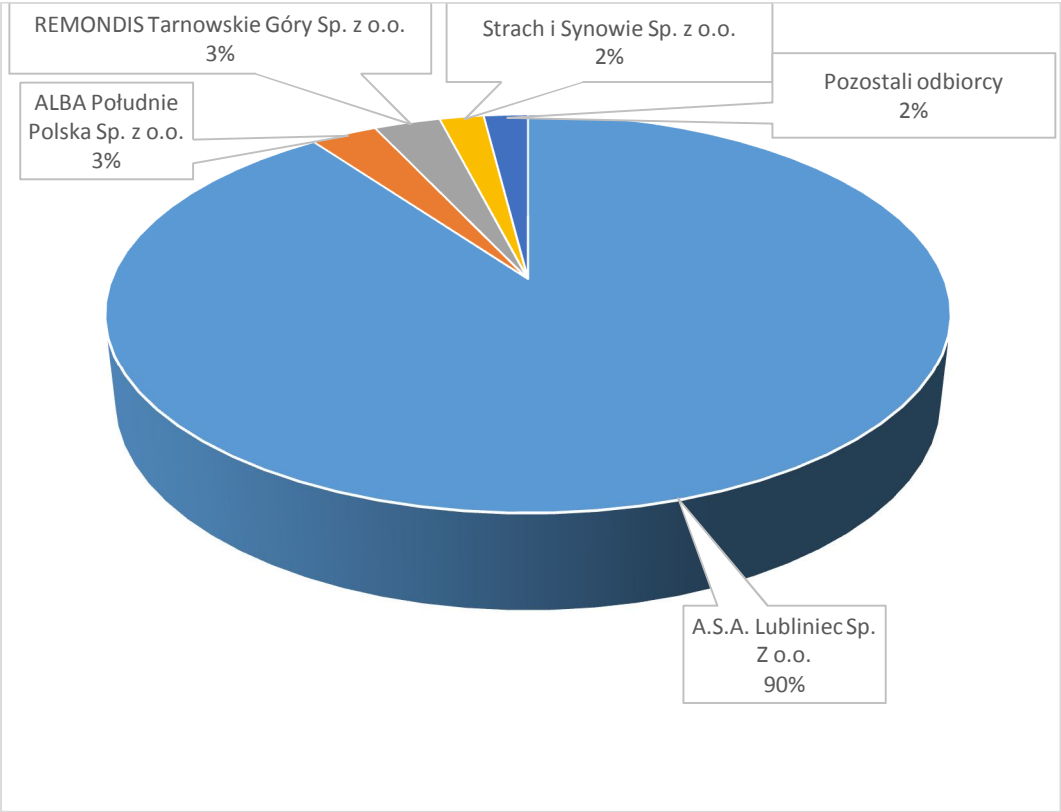
6. Odbiorcy odpadów na terenie Gminy Lubliniec

Zgodnie z art. 9c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przedsiębiorca odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do uzyskania wpisu do rejestru w gminie, na terenie której zamierza odbierać odpady komunalne od właścicieli nieruchomości.

6.1. Podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości na terenie Lublińca

W 2014 roku 22 przedsiębiorców posiadało wpis do rejestru działalności regulowanej na terenie Lublińca. Jednak tylko 8 odbiorców odpadów aktywnie działało na terenie gminy. Z nieruchomości zamieszkałych odpady komunalne odbierać mogła tylko A.S.A. Lubliniec Sp. z o.o., gdyż jest to podmiot, który został wyłoniony w drodze przetargu.

W przypadku nieruchomości niezamieszkałych, odpady komunalne mogły odbierać podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej. Poniższy wykres przedstawia udział tych podmiotów w rynku.

Zdecydowanie największym odbiorcą odpadów komunalnych na terenie Lublińca jest spółka A.S.A. Lubliniec Sp. z o.o. Jej udział w rynku wynosi 90 % w stosunku do odpadów komunalnych odbieranych poza systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Pozostali odbiorcy mają swoje siedziby bądź bazy poza Lublińcem, więc jest to tak naprawdę dla nich rynek nieatrakcyjny ze względu na fakt, że odpadów z nieruchomości niezamieszkałych jest zdecydowanie mniej, tylko 26%. Ze względu na wysokie koszty transportu i zagospodarowania (przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów prawa), odbiór odpadów z tych nieruchomości jest dla tych firm nieopłacalny tym bardziej, że już w 2013 roku spółka A.S.A. Lubliniec Sp. z o.o. udział w rynku lublinieckim miała również największy, w wysokości 70%.

6.2. Miejsca zagospodarowania odpadów komunalnych

Podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości były obowiązane do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami Komunalnymi, województwo śląskie podzielone zostało na cztery regiony. Gmina Lubliniec przydzielona została do regionu I. Dla każdego z regionów wyznaczone zostały regionalne i zastępcze instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych. W regionie I są dwie Regionalne Instalacje do Przetwarzania Odpadów Komunalnych:

- Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Sobuczyna ul. Konwaliowa 1, 42-263 Wrzosowa
- PZOM STRACH Spółka z ograniczoną odpowiedzialności Spółka Komandytowa ul. Przemysłowa 7, 42 – 274 Konopiska.

W 2014 roku zmieszane odpady komunalne oraz odpady ulegające biodegradacji zostały zagospodarowane w Częstochowskim Przedsiębiorstwie Komunalnym Sp. z o.o. w Sobuczynie.

7. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Zgodnie ze znowelizowaną ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zmieszane odpady komunalne oraz odpady zielone podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości mają obowiązek przekazywać bezpośrednio do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Ww. odpady pochodzące z terenu Lublińca muszą być przekazywane do Częstochowskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Sobuczynie lub do PZOM STRACH Sp. z o.o. Sp. K. w Konopiskach. Poniższa tabela przedstawia moce przerobowe tych instalacji, zlokalizowanych w regionie I.

nazwa i adres instalacji	rodzaj instalacji	proces odzysku	zdolności przerobowe [Mg/rok]
Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Sobuczyna, ul. Konwaliowa 1 42 – 263 Wrzosowa	część mechaniczna	R12	95 000
	część biologiczna	R3	40 100
PZOM Strach Sp. z o.o. Sp. K. Ul. Przemysłowa 7 42 – 274 Konopiska	część mechaniczna	R12	118 000
	część biologiczna	R3	244

8. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W 2014 roku swoją działalność rozpoczęła firma Krynicki Recykling S.A., specjalizująca się w uzdatnianiu stłuczki szklanej. Drugie duże przedsięwzięcie, związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi jest w trakcie realizacji. Firma Makpol Recykling Sp. z o.o. buduje zakład produkcji alternatywnego paliwa stałego do kotłów rusztowych i fluidalnych w postaci brykietu.

Również w poprzednim roku w regionie gospodarki odpadami, w skład którego wchodzi Lubliniec, uruchomiona została druga regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych.

Biorąc pod uwagę powyższe, a także informacje zawarte w niniejszej analizie, Gmina ma zapewniony ciągły odbiór odpadów oraz ich zagospodarowanie, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.

9. Podsumowanie

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2014 rok została sporządzona w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Dla umożliwienia oceny istniejącego stanu gospodarki odpadami, w niniejszej analizie porównano okres trzech ostatnich lat z uwagi na diametralne zmiany organizacyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Od 1 lipca 2013 roku na terenie Lublińca funkcjonuje system gospodarowania odpadami komunalnymi, którym objęci są mieszkańcy. Przeważająca część odpadów, bo aż 74%, pochodzi od mieszkańców, dlatego też wdrożenie tego

systemu miało ogromny wpływ na stan gospodarki odpadami komunalnymi. Na przestrzeni lat 2012 – 2014 zauważany jest spadek masy odpadów komunalnych odbieranych z terenu Gminy. Skutkiem tego zjawiska w dużym stopniu jest prowadzenie segregacji odpadów komunalnych w gospodarstwach domowych. Odpady zbierane selektywnie są lżejsze, gdyż odpady opakowaniowe muszą być opróżnione z zawartości, a papier zbierany oddzielnie jest suchy. Ponadto, nadal wielu mieszkańców sprzedaje surowce wtórne do punktów skupu.

Ponad 97 % mieszkańców dobrowolnie segreguje odpady komunalne, tzn. zadeklarowało selektywną zbiórkę odpadów. Pomimo zapewnienia mieszkańcom raczej dobrych warunków dla prowadzenia segregacji odpadów, to jednak segregacja ta w wielu przypadkach nie jest doskonała. Dlatego też bardzo ważne jest, aby obecnie duży nacisk położyć na prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych. Znowelizowane zapisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które obowiązują od 1 lutego 2015 roku umożliwiły pokrywanie z opłat od mieszkańców również prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Pomimo niedoskonałości, segregacja odpadów na terenie Lublińca prowadzona jest na wysokim poziomie, co przekłada się na osiągnięte poziomy recyklingu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, zmieszane odpady komunalne oraz odpady ulegające biodegradacji przekazywane są do instalacji odzysku, na co wskazuje osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Sporządzona analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2014 rok wskazuje na sprawnie funkcjonującą gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie Lublińca, a jej nieznaczne usterki nie mają bezpośredniego wpływu na efekt końcowy.